

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.4.2012
COM(2012) 168 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**για την εφαρμογή της οδηγίας 2005/60/ΕΚ σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης
του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες
δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την εφαρμογή της οδηγίας 2005/60/ΕΚ σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οδηγία 2005/60/ΕΚ (εφεξής «η τρίτη ΟΠΝΕΠΔ») θεσπίζει ένα πλαίσιο το οποίο έχει σχεδιαστεί για να προστατεύει τη φερεγγυότητα, την ακεραιότητα και τη σταθερότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών και την εμπιστοσύνη στο χρηματοπιστωτικό σύστημα ως σύνολο, από τους κινδύνους της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες («ΝΕΠΔ») και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας («ΧΤ»). Οι κανόνες της ΕΕ βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στα διεθνή πρότυπα που εξέδωσε η Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης («FATF») και, καθώς η οδηγία ακολουθεί προσέγγιση ελάχιστης εναρμόνισης, το πλαίσιο ολοκληρώνεται με κανόνες που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο¹.

Η FATF ανέλαβε να προβεί σε εκ βάθρων αναθεώρηση των διεθνών προτύπων, καρπός της οποίας υπήρξε η έκδοση νέας σειράς συστάσεων τον Φεβρουάριο του 2012². Παράλληλα με τη διεθνή διαδικασία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβε να επανεξετάσει και η ίδια το ευρωπαϊκό πλαίσιο. Η επανεξέταση περιέλαβε τη δημοσίευση από την Επιτροπή των πορισμάτων εξωτερικής μελέτης σχετικά με την εφαρμογή της τρίτης ΟΠΝΕΠΔ (εφεξής «μελέτη Deloitte»)³ και εκτενείς επαφές και διαβουλεύσεις με ιδιωτικούς φορείς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών⁴, καθώς και με αντιπροσώπους των ρυθμιστικών και εποπτικών αρχών των κρατών μελών της ΕΕ.

Η τρίτη ΟΠΝΕΠΔ ανέθεσε στην Επιτροπή να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση περί της εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης ειδικής εξέτασης της αντιμετώπισης των δικηγόρων και άλλων ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών (άρθρο 42). Ζητήθηκε η εκπόνηση μίας ακόμα έκθεσης σχετικά με τα ποσοστά των ορίων όσον αφορά τον προσδιορισμό των πραγματικών δικαιούχων (άρθρο 43).

¹ Η οδηγία αποτελεί μέρος ευρύτερου συνόλου νομοθετικών μέτρων τα οποία αποσκοπούν στην πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται τα ακόλουθα: ο κανονισμός 1781/2006 (για τις πληροφορίες σχετικά με τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών), ο κανονισμός 1889/ 2005 σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα, η απόφαση 2000/642 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και οι νομικές πράξεις της ΕΕ σχετικά με τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων.

² <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/49/29/49684543.pdf>

³ Final Study on the Application of the Anti-Money Laundering Directive (Τελική μελέτη για την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), Deloitte, Δεκέμβριος 2010, http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/20110124_study_amld_en.pdf

⁴ Επιπλέον, το 2011 διοργανώθηκαν δύο συνεδριάσεις με φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Ο στόχος της εν λόγω έκθεσης είναι τριπλός:

1. να ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους σχετικά με τη διαδικασία επανεξέτασης εκ μέρους της Επιτροπής όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους εφαρμόστηκε η οδηγία,
2. να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 42 και 43 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ,
3. να εξετάσει την ανάγκη πραγματοποίησης ενδεχόμενων αλλαγών υπό το πρίσμα τόσο των πορισμάτων της ίδιας της Επιτροπής όσο και των διεθνών προτύπων που εγκρίθηκαν πρόσφατα.

Με την ευκαιρία της έκδοσης της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Η Επιτροπή προτίθεται να προβεί στην κατάρτιση νομοθετικών κειμένων με σκοπό την έκδοσή τους το φθινόπωρο του 2012.

2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

Η παρούσα έκθεση διαρθρώνεται με άξονα ορισμένα βασικά θέματα που έχουν προσδιορισθεί, τα οποία είναι καθοριστικής σημασίας για τους στόχους της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ. Στο πλαίσιο καθενός από τα θέματα αυτά εξετάζεται πώς έχουν εφαρμοσθεί οι ισχύοντες κανόνες, ποιοι παράγοντες μπορεί να δώσουν ώθηση στις αλλαγές (ιδίως ως αποτέλεσμα της διεθνούς διαδικασίας επανεξέτασης), και ποιες θα μπορούσαν να ήταν οι ενδεχόμενες εναλλακτικές δυνατότητες για την τροποποίηση των ισχυόντων κανόνων της ΕΕ. Εκτός από τη θεματική επανεξέταση, γίνεται ειδική ανάλυση σχετικά με τα ζητήματα που προσδιορίζονται στα άρθρα 42 και 43 της οδηγίας. Τέλος, το παράρτημα της παρούσας έκθεσης πραγματεύεται ένα ιδιαίτερα συναφές ζήτημα, τις διασυνοριακές ηλεκτρονικές μεταφορές χρηματικών ποσών.

2.1. Εφαρμογή προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο (ΠΒΚ)

Η προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο καθιστά δυνατή, αφενός, μια περισσότερο στοχοθετημένη και εστιασμένη εκτίμηση των κινδύνων και, αφετέρου, τη διάθεση των πόρων εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαίοι. Το ισχύον πλαίσιο της ΕΕ περιλαμβάνει ήδη στοιχεία τα οποία επιτρέπουν την εφαρμογή μιας ΠΒΚ τόσο από τα κράτη μέλη, τις αρχές που συμμετέχουν στην εποπτεία, όσο και από τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που έχουν επιφορτιστεί με την εφαρμογή των κανόνων ΝΕΠΑ/ΧΤ (εφεξής «υπόχρεες οντότητες»).

Η ισχύουσα οδηγία παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια να διαμορφώνουν τη δική τους ΠΒΚ και να καθορίζουν τα ίδια το επίπεδο των μέτρων με βάση τον κίνδυνο που μπορούν να λάβουν οι υπόχρεες οντότητες. Η μελέτη Deloitte ανέφερε ότι μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών μέτρων ενδέχεται να δυσχεράνουν τη διασυνοριακή συμμόρφωση και ότι παρατηρείται έλλειψη πρακτικής καθοδήγησης.

Τα νέα πρότυπα της FATF διευρύνουν την εφαρμογή της ΠΒΚ. Σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εντοπίζουν, να εκτιμούν και να κατανοούν τους κινδύνους ΝΕΠΑ/ΧΤ και να διαθέτουν πόρους για τον μετριασμό των κινδύνων αυτών. Τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν για τον εντοπισμό και τον μετριασμό των σημαντικότερων κινδύνων, μπορούν όμως να επιτρέπουν την εφαρμογή απλουστευμένων μέτρων για ορισμένες απαιτήσεις σε

περίπτωση που ο κίνδυνος που εντοπίζεται είναι χαμηλότερος. Η FATF αναγνωρίζει ότι οι εκτιμήσεις κινδύνου ΝΕΠΑ/ΧΤ σε υπερεθνικό επίπεδο θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Η FATF αναγνωρίζει επίσης ότι οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να ακολουθούν προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο όσον αφορά την εποπτεία, στηριζόμενες στην κατανόηση εκ μέρους τους των κινδύνων ΝΕΠΑ/ΧΤ που υπάρχουν στη χώρα τους και εντός των οντοτήτων που εποπτεύουν. Η FATF απαιτεί από τις υπόχρεες οντότητες να εκτιμούν τους κινδύνους για τους πελάτες, τις χώρες / γεωγραφικές περιοχές και τα προϊόντα / τις υπηρεσίες / τις συναλλαγές / τους διαύλους διανομής.

Θα μπορούσε να εξετασθεί η δυνατότητα να περιληφθούν στην προσεχή αναθεώρηση της οδηγίας τα ακόλουθα στοιχεία της προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο:

- **Εθνικές/υπερεθνικές εκτιμήσεις κινδύνου:** επιβολή στα κράτη μέλη υποχρεώσεων σχετικά με τη διενέργεια και την επικαιροποίηση εκτιμήσεων κινδύνου, σύμφωνα με τις νέες συστάσεις της FATF. Θα μπορούσε να εξετασθεί μια κοινή προσέγγιση μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να διευκολυνθεί η βελτίωση του συντονισμού και η αύξηση της συνεκτικότητας, καθώς και η ανάπτυξη μιας υπερεθνικής προσέγγισης της εκτίμησης του κινδύνου, κατά περίπτωση.
- **Η ΠΒΚ στην εποπτεία:** η εφαρμογή της ΠΒΚ στην εποπτεία θα μπορούσε να αναγνωριστεί λεπτομερέστερα στο πλαίσιο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης οι εποπτικές αρχές να έχουν επίγνωση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι οντότητες τις οποίες εποπτεύουν. Τούτο ενδέχεται να περιλαμβάνει την παροχή τομεακής καθοδήγησης. Για παράδειγμα, η υποεπιτροπή ΚΝΕΠΑ⁵ θα μπορούσε να επιφορτιστεί με την παροχή καθοδήγησης σε ζητήματα που άπτονται της εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα.
- **Η ΠΒΚ εφαρμόζεται από τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και από καθορισμένες μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και επαγγέλματα:** θεσπίζοντας ρητώς την απαίτηση οι διαδικασίες με βάση τον κίνδυνο που καταρτίζονται από τις υπόχρεες οντότητες να είναι ανάλογες προς το μέγεθος και τη φύση της οντότητας και να είναι τεκμηριωμένες, επικαιροποιημένες και διαθέσιμες στις αρμόδιες αρχές.

2.2. Ποινικοποίηση της ΝΕΠΑ/ΧΤ

Η προσέγγιση που ακολουθείται επί του παρόντος όσον αφορά την ποινικοποίηση σε επίπεδο ΕΕ βασίζεται στην απόφαση 2001/500 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2001⁶, μια νομική πράξη του πρώην τρίτου πυλώνα. Η σύμβαση του 1990 του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη νομιμοποίηση, την ανίχνευση, την κατάσχεση και δήμευση των εσόδων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (επικαιροποιήθηκε το 2005)⁷ επίσης αναφέρεται ρητώς στα αδικήματα της ΝΕΠΑ και της ΧΤ.

⁵ Η υποεπιτροπή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (υποεπιτροπή ΚΝΕΠΑ) της Μεικτής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών παρέχει συνδρομή στις ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές έχοντας εποπτικό ρόλο, για την εξασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ.

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:068:0049:0051:el:PDF>

⁷ <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/html/198.htm>

Το άρθρο 1 παράγραφος 1 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απαγορεύονται. Η ποινικοποίηση των αδικημάτων αυτών, μια από τις βασικές απαιτήσεις των προτύπων της FATF, έχει αφεθεί σε μεγάλο βαθμό στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, ώστε να την επιβάλουν μέσω των νομικών τους συστημάτων.

Θα μπορούσε να εξετασθεί το ενδεχόμενο ποινικοποίησης σε επίπεδο ΕΕ. Εντούτοις, μια αναθεώρηση της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ, βάσει του άρθρου 114 της Συνθήκης, δεν θα παρείχε την κατάλληλη νομική βάση για μια τέτοια ποινικοποίηση της ΝΕΠΑ/ΧΤ. Ως εκ τούτου, θα μπορούσε να εξετασθεί η δυνατότητα να επιβληθεί στα κράτη μέλη η υποχρέωση να ποινικοποιήσουν την ΝΕΠΑ και τη ΧΤ με ειδική νομική πράξη βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, το οποίο θεσπίστηκε με τη Συνθήκη της Λισαβόνας.

2.3. Πεδίο εφαρμογής

2.3.1. Σοβαρά εγκλήματα

Το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (άρθρο 1 παράγραφος 2) διαπράττεται όταν νομιμοποιούνται τα προϊόντα «εγκληματικής δραστηριότητας». Το άρθρο 3 παράγραφος 5 απαριθμεί σειρά «σοβαρών εγκλημάτων» που θεωρούνται εγκληματικές δραστηριότητες. Πέραν των αδικημάτων που απαριθμούνται, η οδηγία ακολουθεί γενική προσέγγιση όσον αφορά όλα τα άλλα αδικήματα που επισύρουν ποινή φυλάκισης βάσει συνδυασμού μέγιστων και ελάχιστων ορίων⁸.

Στα νέα πρότυπα της FATF έχουν περιληφθεί τα «φορολογικά εγκλήματα (σχετικά με άμεσους και έμμεσους φόρους)» ως κύρια αδικήματα, όμως η FATF δεν παρέχει περαιτέρω καθοδήγηση για το πώς αυτό θα έπρεπε να εφαρμόζεται.

Πρέπει επομένως να λαμβάνεται υπόψη:

- εάν η υφιστάμενη προσέγγιση για «όλα τα σοβαρά εγκλήματα» παραμένει επαρκής για την κάλυψη των φορολογικών εγκλημάτων·
- εάν τα φορολογικά εγκλήματα πρέπει να περιληφθούν στο άρθρο 3 παράγραφος 5 ως ιδιαίτερη κατηγορία «σοβαρών εγκλημάτων»· και/ή
- εάν απαιτείται περαιτέρω ορισμός των φορολογικών εγκλημάτων.

2.3.2. Διεύρυνση του πεδίου πέραν των υφιστάμενων υπόχρεων οντοτήτων

- α) **Τομέας των τυχερών παιχνιδιών:** η τρίτη ΟΠΝΕΠΑ περιλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής της τα «καζίνα», χωρίς όμως να παρέχει σχετικό ορισμό. Η οδηγία (αιτιολογική σκέψη 14) καλύπτει επίσης τις δραστηριότητες «που ασκούνται στο διαδίκτυο», άρα καλύπτει και τα επιγραμμικά καζίνα. Κατά τις διαβουλεύσεις διαφάνηκε γενική υποστήριξη υπέρ ενός ευρύτερου ορισμού των τυχερών παιχνιδιών στην οδηγία, αλλά και υπέρ του να καθοριστεί το ακριβές πεδίο του όρου σε εθνικό επίπεδο βάσει ανάλυσης κινδύνου. Θα μπορούσε να εξετασθεί η κάλυψη εκείνων των δραστηριοτήτων που αφορούν τυχερά παιχνίδια οι οποίες ενέχουν

⁸

Άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο στ).

υψηλότερους κινδύνους ΝΕΠΔ/ΧΤ, χωρίς να επιβάλλεται υπερβολικός φόρτος στις δραστηριότητες χαμηλότερου κινδύνου.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής προγραμματίζουν την κατάρτιση σχεδίου δράσης για τα επιγραμματικά τυχερά παιχνίδια το 2012, και για τον λόγο αυτόν θα ήταν σκόπιμο να εξασφαλισθεί συνεκτική προσέγγιση μεταξύ, αφενός, τυχόν πρωτοβουλιών που θα προταθούν για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης παρανόμων εσόδων στον τομέα αυτόν και, αφετέρου, των αναθεωρήσεων της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ.

- β) **Άλλες κατηγορίες χρηματοπιστωτικών αντιπροσώπων:** κατά τις διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη, ορισμένοι από τους συμμετέχοντες πρότειναν να επεκταθεί το πεδίο της οδηγίας σε όλους τους αντιπροσώπους που δραστηριοποιούνται εξ ονόματος χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Ορισμένοι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι οι δραστηριότητες των χρηματοπιστωτικών αντιπροσώπων ενδέχεται να ενέχουν κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Θα μπορούσε να εξετασθεί η δυνατότητα ρύθμισης του ρόλου των αντιπροσώπων, είτε αυτών καθ'αυτών είτε στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ιδίως όταν αυτοί παρέχουν διασυνοριακές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (το ζήτημα αυτό εξετάζεται περαιτέρω στο τμήμα 2.10 – Εποπτεία).
- γ) **Εθνικές κεντρικές τράπεζες:** κατά τις διαπραγματεύσεις προτάθηκε να εξετασθεί η δυνατότητα να αναφέρεται ρητώς ότι η οδηγία εφαρμόζεται στις κεντρικές τράπεζες επεκτείνοντας το πεδίο της κατά τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δραστηριοτήτων τους, της εποπτείας που ασκούν και της ανάγκης διασφάλισης της ανεξαρτησίας τους.
- δ) **Κτηματομεσίτες / πράκτορες εκμίσθωσης ακινήτων:** το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο δ) περιλαμβάνει στο πεδίο της οδηγίας τους κτηματομεσίτες, χωρίς όμως να ορίζει τις δραστηριότητές τους. Όσον αφορά τις δραστηριότητες των πρακτόρων εκμίσθωσης ακινήτων, υπάρχουν ενδείξεις ότι ο τομέας αυτός προσφέρεται επίσης για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Τα αναθεωρημένα πρότυπα της FATF δεν κάνουν λόγο σχετικά. Κατά τη διαπραγμάτευση με τα κράτη μέλη, προτάθηκε να εξετασθεί εάν η οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται ρητώς στους πράκτορες εκμίσθωσης ακινήτων.
- ε) **Έμποροι πολύτιμων λίθων και μετάλλων:** η γενική ρήτρα στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε), η οποία καλύπτει «άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά, μόνον εφόσον η πληρωμή γίνεται σε μετρητά και αφορά ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 15000 ευρώ», καλύπτει τους εμπόρους πολύτιμων λίθων και μετάλλων. Ρητή αναφορά σε αυτούς γίνεται επίσης στην αιτιολογική σκέψη 18. Ορισμένοι φορείς του ιδιωτικού τομέα εξέφρασαν στην Επιτροπή τις ανησυχίες τους για το γεγονός ότι εγκληματίες, εκμεταλλευόμενοι την έλλειψη δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σε ορισμένα κράτη μέλη, νομιμοποιούν τα προϊόντα εγκληματικών δραστηριοτήτων στον τομέα αυτόν.
- Θα μπορούσε να εξετασθεί εάν θα χρειαζόνταν μέτρα για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων κινδύνων ΝΕΠΔ/ΧΤ στον τομέα αυτόν.
- στ) **Εξαιρέσεις:** το άρθρο 2 παράγραφος 2 της οδηγίας επιτρέπει στα κράτη μέλη να αποφασίζουν την εξαίρεση από το πεδίο της των νομικών και φυσικών προσώπων

που ασκούν χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες περιστασιακά ή σε πολύ περιορισμένη κλίμακα και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός. Τα αναθεωρημένα πρότυπα της FATF προβλέπουν ότι οι μεταβιβάσεις χρημάτων ή αξιών δεν μπορούν να τύχουν τέτοιας απαλλαγής.

Θα μπορούσε να εξετασθεί η τροποποίηση της οδηγίας ώστε να λαμβάνεται υπόψη η αναθεώρηση αυτή.

2.4. Δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

Η τρίτη ΟΠΝΕΠΔ καθορίζει απαιτήσεις σε τρία επίπεδα όσον αφορά τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη («ΔΕΠ»): κανονική ΔΕΠ, αυξημένη ΔΕΠ και απλουστευμένη ΔΕΠ. Η κανονική ΔΕΠ επιβάλλει στην υπόχρεη οντότητα το καθήκον να εξακριβώνει και να ελέγχει την ταυτότητα των πελατών της και των πραγματικών δικαιούχων των πελατών της, να κατανοεί τον χαρακτήρα της επιχειρηματικής τους σχέσης, καθώς και να ασκεί συνεχή εποπτεία. Όσον αφορά την αυξημένη ΔΕΠ, η υπόχρεη οντότητα πρέπει να προβαίνει σε ορισμένες προβλεπόμενες περαιτέρω ενέργειες, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη τον βαθμό του κινδύνου. Η απλουστευμένη ΔΕΠ επιτρέπει στις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν περιορισμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για ορισμένες κατηγορίες πελατών ή επιχειρήσεων.

Κανονική ΔΕΠ: η μελέτη Deloitte κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι κύριες αποκλίσεις στην εφαρμογή της οδηγίας αφορούν το όριο που τίθεται προκειμένου να απαιτείται η λήψη μέτρων ΔΕΠ για περιστασιακές συναλλαγές. Οι συμμετέχοντες στη διαδικασία επανεξέτασης της Επιτροπής ζήτησαν ορισμένες διευκρινίσεις για τους υφιστάμενους κανόνες. Θα μπορούσαν να εξετασθούν οι ακόλουθες δυνατότητες:

- περιορισμός του ορίου των 15.000 ευρώ που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος β) για περιστασιακές συναλλαγές·
- περιορισμός του ορίου των 1.000 ευρώ για τις ηλεκτρονικές μεταφορές κεφαλαίων που προβλέπει ο κανονισμός 1781/2006·
- εναρμόνιση της προσέγγισης που ακολουθείται όσον αφορά την εξακρίβωση ταυτότητας και/ή την κατάρτιση καταλόγου των αναγνωρισμένων σε ολόκληρη την ΕΕ εγγράφων ταυτότητας που εκδίδουν τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολύνεται η εξακρίβωση/επαλήθευση της ταυτότητας των πελατών·
- αποσαφήνιση των υποχρεώσεων αμοτέρων των μερών όσον αφορά την εξάρτηση από τρίτους.

Ενισχυμένη ΔΕΠ: ορισμένοι φορείς που συμμετείχαν στη διαβούλευση πρότειναν ότι θα μπορούσε να εφαρμοσθεί μια περισσότερο ευέλικτη προσέγγιση όσον αφορά το πότε και ποια μέτρα ενισχυμένης ΔΕΠ θα πρέπει να εφαρμόζονται, αναλόγως των εκάστοτε κινδύνων. Για παράδειγμα, ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν να επανεξεταστεί η προσέγγιση κατά την οποία οι συναλλαγές εξ αποστάσεως (δηλ. όχι πρόσωπο με πρόσωπο) χαρακτηρίζονται αυτομάτως ως υψηλού κινδύνου, και να ληφθεί μέριμνα ώστε η οδηγία να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις νέες μεθόδους/τεχνολογίες πληρωμών. Θα μπορούσε να εξετασθεί μια προσέγγιση η οποία ενσωματώνει τις αναθεωρήσεις της FATF, προσδιορίζοντας τις κατηγορίες παραγόντων που θα έπρεπε να λαμβάνονται υπόψη (π.χ. ο κίνδυνος του πελάτη, ο γεωγραφικός κίνδυνος και οι

παράγοντες κινδύνου που αφορούν το προϊόν, την υπηρεσία ή τον δίαυλο παράδοσης), αναγνωρίζοντας συγχρόνως ότι ο βαθμός ποικίλλει και ότι οι παράγοντες αυτοί δεν θα πρέπει να εξετάζονται μεμονωμένα.

Απλουστευμένη ΔΕΠ: το πλαίσιο της ΕΕ προβλέπει ότι για ορισμένες κατηγορίες πελατών ή προϊόντων που παρουσιάζουν χαμηλότερο κίνδυνο ΝΕΠΔ ενδέχεται να ισχύει εξαίρεση από τις κανονικές απαιτήσεις ΔΕΠ, μολονότι απαιτείται ακόμα από τις υπόχρεες οντότητες να ασκούν διαρκή παρακολούθηση για την ανίχνευση ασυνήθιστων συναλλαγών. Η προσέγγιση αυτή επικρίθηκε σε ορισμένες εκθέσεις αμοιβαίας αξιολόγησης της FATF διότι συνιστά, κατά τους επικριτές, απόλυτη εξαίρεση και όχι απλουστευμένο καθεστώς. Σε μελέτη που εκπόνησε η υποεπιτροπή ΚΝΕΠΑ σχετικά με την απλουστευμένη ΔΕΠ διαπιστώθηκαν διαφορές ως προς τον τρόπο που αυτή εφαρμόζεται στα διάφορα κράτη μέλη: ορισμένα κράτη μέλη παρέχουν στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς τους πλήρη απαλλαγή από την ΔΕΠ, ενώ άλλα απαιτούν από αυτούς να επιδεικνύουν ένα ελάχιστο επίπεδο μέτρων ΔΕΠ.

Τα πρότυπα της FATF επιτρέπουν στα κράτη μέλη να παρέχουν την άδεια στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης ΔΕΠ «όταν οι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλότεροι... και εφόσον διενεργήθηκε επαρκής ανάλυση του κινδύνου από το κράτος μέλος ή το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα». Τα πρότυπα αναφέρουν παράγοντες και παραδείγματα καταστάσεων χαμηλότερου κινδύνου.

Θα μπορούσαν να εξετασθούν οι ακόλουθες δυνατότητες:

- διευκρίνιση ότι η απλουστευμένη ΔΕΠ δεν συνιστά πλήρη απαλλαγή από την κανονική ΔΕΠ·
- να εξετασθεί εάν η οδηγία θα πρέπει να προσδιορίζει τους παράγοντες κινδύνου που χρειάζεται να λαμβάνονται υπόψη για να αποφασισθεί εάν είναι σκόπιμη η απλουστευμένη ΔΕΠ ή εάν θα πρέπει να παρέχει συγκεκριμένα παραδείγματα περιπτώσεων στις οποίες θα μπορούσε να εφαρμοσθεί απλουστευμένη ΔΕΠ·
- να εξετασθεί εάν θα πρέπει να παρασχεθεί περισσότερη καθοδήγηση σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου (π.χ. από την υποεπιτροπή ΚΝΕΠΑ στην περίπτωση του χρηματοπιστωτικού τομέα)·
- να εξετασθεί εάν θα πρέπει να προβλέπεται (είτε στην οδηγία είτε μέσω κατευθυντήριων γραμμών) ελάχιστο σύνολο μέτρων που θα πρέπει να λαμβάνονται από τις υπόχρεες οντότητες σε υποθέσεις απλουστευμένης ΔΕΠ·
- η θέσπιση, σύμφωνα με τα νέα πρότυπα της FATF, προσέγγισης βάσει του κινδύνου όσον αφορά την εφαρμογή ή όχι απλουστευμένης ΔΕΠ κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με άλλο χρηματοπιστωτικό οργανισμό ο οποίος έχει αδειοδοτηθεί στην ΕΕ ή σε τρίτη χώρα που επιβάλλει ισοδύναμες υποχρεώσεις.

2.5. Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (ΠΕΠ)

Η τρίτη ΟΠΝΕΠΑ ορίζει τα «πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα» ως τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα, και τους άμεσους στενούς συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών.

Οι υπόχρεες οντότητες οφείλουν να εφαρμόζουν ενισχυμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη έναντι των ΠΕΠ που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα.

Τα πρότυπα της FATF θέσπισαν απαιτήσεις βάσει του κινδύνου για τα εγχώρια ΠΕΠ, και ως εκ τούτου τα νέα πρότυπα θα εφαρμόζουν διαφορετικά επίπεδα υποχρέωσης έναντι των αλλοδαπών και των εγχώριων ΠΕΠ, τόσο ως πελατών όσο και ως πραγματικών δικαιούχων πελατών. Σύμφωνα με την FATF, τα ΠΕΠ είναι πρόσωπα στα οποία έχουν ανατεθεί σημαντικά δημόσια λειτουργήματα από ξένες χώρες ή στην ημεδαπή ή από διεθνή οργανισμό. Στις απαιτήσεις για τα αλλοδαπά ΠΕΠ δεν περιλαμβάνεται απαίτηση σχετικά με τη διαμονή. Η FATF θέσπισε επίσης ειδικές απαιτήσεις προκειμένου να εξακριβώνεται εάν ο δικαιούχος ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής αποτελεί ΠΕΠ.

Ορισμένοι συμμετέχοντες που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο πλαίσιο της μελέτης Deloitte θεώρησαν υπερβολικά ευρύ τον ορισμό του ΠΕΠ. Αναφέρθηκαν δυσκολίες, ιδίως όσον αφορά τον ευρύ ορισμό των μελών της οικογένειας και των στενών συνεργατών. Υπάρχουν επίσης ζητήματα που αφορούν τη διαθεσιμότητα, το κόστος και την ακρίβεια των πληροφοριών που προέρχονται από βάσεις δεδομένων, καθώς και αμφιβολίες ως προς το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ένα πρόσωπο θα πρέπει να ασκεί δημόσιο λειτουργήμα προκειμένου να καταστεί ΠΕΠ, και εάν αντιμετωπίζει επαρκώς τον κίνδυνο που δυνητικά δημιουργούν η διάταξη της οδηγίας σύμφωνα με την οποία ένα πρόσωπο παύει να αποτελεί ΠΕΠ ένα έτος από την παύση άσκησης του λειτουργήματός του. Επιπλέον, υπάρχει κάποια αβεβαιότητα κατά πόσον είναι αρκετή η πρόβλεψη στην αιτιολογική σκέψη της οδηγίας ότι η έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη περιλαμβάνει «την αμέσως ανώτερη αρχή της ιεραρχίας του προσώπου που ζητεί την εν λόγω έγκριση», διότι η διατύπωση αυτή θα μπορούσε να εννοεί και σχετικά κατώτερο υπάλληλο.

Επίσης, διάφοροι φορείς του ιδιωτικού τομέα απηύθυναν επανειλημμένα έκκληση υπέρ μέτρων στήριξης με τα οποία θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της διαθεσιμότητας, της αξιοπιστίας και του κόστους των δεδομένων που είναι διαθέσιμα στους υπόχρεους οργανισμούς όσον αφορά τα ονοματεπώνυμα / τις κατηγορίες των ΠΕΠ, καθώς και τα ζητήματα προστασίας δεδομένων που προκύπτουν στο πλαίσιο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, θα έπρεπε να εκτιμηθεί προσεκτικά κατά πόσον είναι εφικτά και κατάλληλα τα εν λόγω μέτρα.

Θα μπορούσε να εξετασθεί η δυνατότητα αποσαφήνισης της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ και της εκτελεστικής οδηγίας⁹ προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις των προτύπων της FATF, π.χ. με τους ακόλουθους τρόπους:

- ενσωμάτωση των νέων διατάξεων της FATF για τα ημεδαπά ΠΕΠ και για τα ΠΕΠ σε διεθνείς οργανισμούς,
- απάλειψη των κριτηρίων περί διαμονής,
- συμπερίληψη διατάξεων σχετικά με την ασφάλιση ζωής,
- διευκρίνιση ότι προσέγγιση βάσει του κινδύνου θα πρέπει να εφαρμόζεται στα ΠΕΠ ακόμα και μετά την πάροδο ενός χρόνου από την παύση άσκησης του αξιώματός τους,

⁹ Οδηγία 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής.

- αποσαφήνιση του ορισμού των «ανώτερων διοικητικών στελεχών».

2.6. Πραγματική κυριότητα

Το παρόν τμήμα δεν περιορίζεται στο ζήτημα του ελάχιστου ορίου αλλά πραγματοποιεί ευρύτερη ανάλυση των άλλων ζητημάτων που άπτονται της πραγματικής κυριότητας στο πλαίσιο της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ.

2.6.1. Το όριο του 25% πραγματικής κυριότητας

Το άρθρο 43 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ απαιτεί την υποβολή έκθεσης από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα ποσοστά των ορίων του άρθρου 3 παράγραφος 6, «δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στο πιθανό όφελος και στις πιθανές συνέπειες της μείωσης του ποσοστού στο άρθρο 3 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο i), και στοιχείο β) σημεία i) και iii), από 25% σε 20%».

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ, ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν τον πελάτη, ή/και το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Παρέχονται περαιτέρω διευκρινίσεις όσον αφορά, αφενός, τις εταιρείες και, αφετέρου, άλλες νομικές οντότητες και μηχανισμούς που διαχειρίζονται ή διανέμουν κεφάλαια. Όταν συμφωνήθηκε η τρίτη ΟΠΝΕΠΑ, ως επαρκές όριο προκειμένου ένα πρόσωπο να θεωρηθεί «πραγματικός δικαιούχος» για τους σκοπούς της ΚΝΕΠΑ/ΧΤ, κρίθηκε η κατοχή του 25% των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή, στην περίπτωση κεφαλαίων που τελούν υπό διαχείριση, το δικαίωμα επί του 25% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων.

Η μελέτη Deloitte, βάσει της επισκόπησης που πραγματοποίησε μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων και των αρχών των κρατών μελών, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μεγάλο μέρος των φορέων αυτών δεν θα ήταν υπέρ της μείωσης των ορίων. Θεωρήθηκε ότι η μείωση αυτή δεν θα απέφερε σημαντικά οφέλη, αλλά θα αύξανε τις δαπάνες συμμόρφωσης και τον διοικητικό φόρτο. Η Επιτροπή δεν έλαβε περαιτέρω επιχειρήματα υπέρ της ανάγκης τροποποίησης του ορίου.

Η Επιτροπή θα εξετάσει με προσοχή εάν είναι σκόπιμη η τροποποίηση των ορίων του 25%.

2.6.2. Ιδιότητα του πραγματικού δικαιούχου – ζητήματα εφαρμογής

Η υποεπιτροπή ΚΝΕΠΑ¹⁰ διαπίστωσε ότι οι τρόποι υπολογισμού του ορίου από τα κράτη μέλη διαφέρουν. Ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν ότι τελικός πραγματικός δικαιούχος («ΤΠΔ») είναι το/τα πρόσωπο(-α) που κατέχει(-ουν)/ελέγχει(-ουν) το 25% τουλάχιστον του πελάτη, ενώ άλλα κράτη μέλη θεωρούν ότι ΤΠΔ είναι το/τα πρόσωπο(-α) που κατέχει(-ουν)/ελέγχει(-ουν) το 25% τουλάχιστον του πελάτη ή οιαδήποτε άλλη οντότητα που κατέχει το 25% τουλάχιστον του πελάτη.

Άλλες πτυχές του ορισμού προκαλούν ασάφειες ή διστάμενες ερμηνείες από τα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά την ερμηνεία της φράσης «ασκούν κατ' άλλον τρόπο έλεγχο επί της εταιρείας» στο άρθρο 3. Οι διαφορές αυτές μπορεί να προκαλούν δυσκολίες και να αυξάνουν τις δαπάνες σε επίπεδο ομάδων κατά τον σχεδιασμό των διαδικασιών εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη και κατά την εκτίμηση του κινδύνου ως προς τον πελάτη. Ενδέχεται

¹⁰

Έκθεση για τη νομική, ρυθμιστική και εποπτική εφαρμογή στα κράτη μέλη της ΕΕ όσον αφορά τις απαιτήσεις περί πραγματικού δικαιούχου και περί δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που προβλέπει η τρίτη οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, 26 Σεπτεμβρίου 2011.

επίσης να επηρεάζουν τον επί ίσοις όροις ανταγωνισμό για τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τις καθορισμένες μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και επαγγέλματα από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Την αποτελεσματική εφαρμογή κατέστησε δυσχερέστερη επίσης η ασάφεια που επικρατεί μεταξύ των φορέων του ιδιωτικού τομέα, όσον αφορά την έννοια των «επαρκών» μέτρων.

Οι αναθεωρήσεις των προτύπων της FATF ορίζουν μια προσέγγιση για την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου, με μέτρα που αποσκοπούν στον εντοπισμό είτε φυσικού προσώπου με ελέγχουσα συμμετοχή είτε (εάν δεν μπορεί να εντοπιστεί τέτοιο πρόσωπο ή εάν υπάρχουν αμφιβολίες για το κατά πόσον το πρόσωπο με ελέγχουσα συμμετοχή είναι ο πραγματικός δικαιούχος) το φυσικό πρόσωπο που ασκεί έλεγχο με άλλα μέσα. Εάν η προαναφερόμενη διαδικασία δεν καταλήξει στον εντοπισμό ενός φυσικού προσώπου, θα πρέπει να εξακριβώνεται η ταυτότητα ενός φυσικού προσώπου που κατέχει τη θέση ανώτερου διοικητικού στελέχους. Μεταξύ των κρατών μελών υπήρξε ευρεία υποστήριξη προς αυτή την προσέγγιση, μολονότι υπάρχει γενική συμφωνία ότι η τελευταία εναλλακτική δυνατότητα (εντοπισμός ενός ανώτερου διοικητικού στελέχους) δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως τρόπος για να παρακαμφθεί η ανάγκη να κατανοηθεί ποιος τελικά ελέγχει ένα νομικό πρόσωπο.

2.6.3. Διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με την πραγματική κυριότητα

Η έλλειψη δημόσιων πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο θεωρείται από ορισμένους ενδιαφερόμενους φορείς ως εμπόδιο για την πρακτική εφαρμογή των απαιτήσεων. Υπόχρεες οντότητες, υποστηριζόμενες από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ζήτησαν με έμφαση να αναληφθούν δημόσιες πρωτοβουλίες στήριξης στον τομέα αυτόν. Στο πλαίσιο της στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπογραμμίστηκε επίσης το ζήτημα αυτό και προτάθηκε «υπό το φως των συζητήσεων με τους διεθνείς της εταίρους στο πλαίσιο της ειδικής ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (FATF), να εξετάσει [η ΕΕ] τη δυνατότητα αναθεώρησης της **νομοθεσίας της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης παρανόμων εσόδων**, ώστε να αυξηθεί η διαφάνεια των νομικών προσώπων και των νομικών ρυθμίσεων»¹¹.

Το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, κάλεσε την Επιτροπή «να θέσει την καταπολέμηση των ανωνύμων εταιρειών-κελυφών σε δικαιοδοσίες που εξασφαλίζουν το απόρρητο (...) στο επίκεντρο της επικείμενης μεταρρύθμισης της οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες»¹².

Τα νέα πρότυπα της FATF απαιτούν από τα κράτη να μεριμνούν ώστε ένα σύνολο βασικών πληροφοριών να είναι διαθέσιμο στα μητρώα επιχειρήσεων και/ή να φυλάσσεται από την ίδια την εταιρεία. Όσον αφορά τις νομικές ρυθμίσεις, τα πρότυπα αναγνωρίζουν τον ρόλο του εντολοδόχου ως κατόχου των πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο και επιβάλλουν στους εντολοδόχους την απαίτηση να αποκαλύπτουν την ιδιότητά τους κατά τις επαφές τους με τα μέρη που υποβάλλουν αναφορές.

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής: «Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη: Πέντε βήματα για μια ασφαλέστερη Ευρώπη», COM (2010) 673 τελικό.

¹² Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τις προσπάθειες της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

2.6.4. Περαιτέρω σημεία προς εξέταση

Θα μπορούσε να εξετασθεί η πραγματοποίηση ορισμένων αλλαγών στην οδηγία, π.χ.:

- η αποσαφήνιση του ορισμού του πραγματικού δικαιούχου, υπό το πρίσμα των αναθεωρήσεων που συμφωνήθηκαν από την FATF και των συμπερασμάτων της υποεπιτροπής ΚΝΕΠΑ,
- η συμπερίληψη, είτε στην οδηγία ΚΕΠΑ είτε σε άλλη υφιστάμενη νομική πράξη στον τομέα του εταιρικού δικαίου, μέτρων υπέρ της διαφάνειας των νομικών προσώπων / νομικών ρυθμίσεων.

2.7. Υποχρεώσεις κοινοποίησης

Το άρθρο 22 παράγραφος 1 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ απαιτεί από τις υπόχρεες οντότητες και πρόσωπα να ενημερώνουν αμελλητί τη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών εάν έχουν εύλογες υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να διαβιβάζονται απευθείας, ή «αμέσως αυτούσιες» μέσω αυτορρυθμιζόμενου φορέα, εάν η συγκεκριμένη χώρα έχει ορίσει έναν τέτοιο φορέα σχετικά με ορισμένα μη χρηματοπιστωτικά επαγγέλματα. Το άρθρο 35 παράγραφος 3 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι, όταν είναι δυνατόν, παρέχεται έγκαιρη ανάδραση σχετικά με αναφορές για ύποπτες δραστηριότητες.

Εκφράστηκαν ορισμένες ανησυχίες σχετικά με τη συνέπεια που χαρακτηρίζει τα στατιστικά δεδομένα σχετικά με αναφορές για ύποπτες δραστηριότητες¹³. Η Eurostat συνέλεξε σημαντικό όγκο πληροφοριών σχετικά με τους βασικές δείκτες από τις ΜΧΠ¹⁴. Πέραν τούτου, σε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής¹⁵ διευκρινίζεται η χώρα στις οποίας την ΜΧΠ θα πρέπει να υποβάλλονται οι αναφορές σε διασυνοριακές υποθέσεις.

Θα μπορούσε να εξετασθεί η δυνατότητα να συμπεριληφθούν στην οδηγία ορισμένες διευκρινίσεις και νέες διατάξεις σχετικά με τα ακόλουθα:

- το νέο πλαίσιο της ΕΕ θα μπορούσε να ενισχύσει τις υφιστάμενες διατάξεις που απαιτούν από τις ΜΧΠ να παρέχουν εγκαίρως γενικής φύσεως πληροφορίες στις οντότητες που υποβάλλουν αναφορές·
- θέσπιση σαφούς ρόλου για τους αυτορρυθμιζόμενο φορείς στη διαδικασία υποβολής αναφορών (π.χ. με την κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών)·
- θέσπιση ρητής απαίτησης να υποβάλλονται οι αναφορές στις ΜΧΠ της χώρας υποδοχής·
- διευκρίνιση ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα κράτη μέλη καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι αναφορές για ύποπτες συναλλαγές δεν διαβιβάζονται αυτούσιες,

¹³ Το άρθρο 33 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με τα στατιστικά δεδομένα που υποχρεούνται να συλλέγουν τα κράτη μέλη.

¹⁴ Βλ. έγγραφο εργασίας της Eurostat «*Money Laundering in Europe (Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στην Ευρώπη)*», http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-10-003/EN/KS-RA-10-003-EN.PDF

¹⁵ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την εποπτεία και υποβολή εκθέσεων από ιδρύματα πληρωμών σε διασυνοριακές υποθέσεις, SEC(2011) 1178 τελικό, 4.10.2011, http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/20111104-paper_el.pdf

θα πρέπει να εξετάζουν οπωσδήποτε τη δυνατότητα να απαιτούν να υποβάλλονται οι αναφορές απευθείας στις ΜΧΠ.

- ενίσχυση της απαίτησης του άρθρου 33 όσον αφορά τα στατιστικά δεδομένα ώστε να καταστούν περισσότερο συναινετικά και συγκρίσιμα.

2.8. ΜΧΠ

Το άρθρο 38 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ αναθέτει στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να διευκολύνει τον συντονισμό μεταξύ ΜΧΠ, αλλά δεν ρυθμίζει περαιτέρω τη συνεργασία μεταξύ ΜΧΠ.

Το ισχύον πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ ΜΧΠ βασίζεται σε απόφαση που εξέδωσε το Συμβούλιο το 2000¹⁶. Οι συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην πλατφόρμα ΜΧΠ¹⁷ κατέδειξαν ορισμένες αδυναμίες όσον αφορά τις υφιστάμενες ρυθμίσεις: στην απόφαση δεν προβλέπεται συνεργασία στον τομέα της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και στο παρελθόν διεθνή περιστατικά κατέδειξαν δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ΜΧΠ όσον αφορά τη συνεργασία βάσει καταλόγων καθορισμένων προσώπων ή την ανάληψη δράσης πριν υποβληθεί αναφορά ύποπτων συναλλαγών. Η πείρα που έχει αποκτηθεί στην πράξη δείχνει διάφορες κατηγορίες προβλημάτων που προκύπτουν λόγω διαφορετικών ερμηνειών σχετικά με τη νομική βάση που παρέχει η οδηγία για την υλοποίηση συγκεκριμένων μορφών συνεργασίας, όπως η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών όταν εντοπίζονται σημεία που αφορούν άλλο κράτος μέλος. Ορισμένα από τα προβλήματα σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών προκύπτουν από τις διαφορετικές αρμοδιότητες που έχουν οι ΜΧΠ σε εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης σε πληροφορίες, γεγονός που έχει συνέπειες για την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας.

Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης για την περίοδο 2010-2014¹⁸ καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη «να αναπτύξουν περαιτέρω την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (FIU)» για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και του οικονομικού εγκλήματος.

Θα μπορούσε να εξετασθεί η δυνατότητα να ληφθούν υπόψη οι πρόσφατες εξελίξεις στην FATF όσον αφορά τις ΜΧΠ. Ορισμένες από τις πρόσφατες αλλαγές περιλαμβάνουν τη διευκρίνιση ότι οι ΜΧΠ θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που συλλέγει κάθε υπόχρεη οντότητα προκειμένου να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις ΚΝΕΠΑ/ΧΤ, ότι οι χώρες θα πρέπει να διαθέτουν μηχανισμούς για να προσδιορίζουν εγκαίρως εάν νομικά ή φυσικά πρόσωπα κατέχουν ή ελέγχουν λογαριασμούς και ότι ένα αίτημα συνεργασίας θα πρέπει να ενεργοποιεί τις ίδιες εξουσίες με αυτές που απαιτούνται σε περίπτωση αναφοράς ύποπτης συναλλαγής που υποβάλλεται στο εσωτερικό μιας χώρας. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο της ΕΕ, θα μπορούσε να εξετασθεί η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ΜΧΠ της ΕΕ πέραν των διεθνών προτύπων, η εναρμόνιση των εξουσιών που διαθέτουν οι ΜΧΠ σε εθνικό επίπεδο και η αξιοποίηση των εργασιών που πραγματοποιούνται επί του παρόντος προς τον σκοπό αυτόν στο πλαίσιο της Πλατφόρμας των ΜΧΠ της ΕΕ. Θα μπορούσε επίσης να εξετασθεί η δυνατότητα να συμπεριληφθούν στην ΟΠΝΕΠΑ διατάξεις σχετικά με τη συνεργασία των ΜΧΠ.

¹⁶ Απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών.

¹⁷ Η «Πλατφόρμα μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών της ΕΕ» δημιουργήθηκε το 2006 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συγκεντρώνει τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών. Κύριος σκοπός της είναι η διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ.

¹⁸ (2010/C 115/01). Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 4.5.2010.

2.9. Ομαδική συμμόρφωση

Το άρθρο 34 της οδηγίας απαιτεί από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της να θεσπίσουν «επαρκείς και κατάλληλες» πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης των κινδύνων ΝΕΠΔ/ΧΤ.

Στο έγγραφο εργασίας¹⁹ που εκπόνησαν το 2009 οι υπηρεσίες της Επιτροπής, ανέφεραν ότι οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που λειτουργούν σε διασυνοριακό πλαίσιο επιλέγουν κατά κανόνα να αναπτύσσουν πολιτική για τη ΝΕΠΔ σε επίπεδο ομίλου, ιδίως εντός της ΕΕ. Με τα νέα πρότυπα της FATF επιβάλλεται η απαίτηση (η οποία σε μεγάλο βαθμό αντανάκλα το έργο που πραγματοποίησε η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας) να εφαρμόζουν οι χρηματοπιστωτικοί όμιλοι προγράμματα τα οποία καλύπτουν ολόκληρους τους ομίλους και αποσκοπούν στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και διαδικασιών για την ανταλλαγή πληροφοριών εντός ομίλου.

Θα μπορούσε να εξετασθεί η συμπερίληψη νέων απαιτήσεων στην οδηγία, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η παρούσα οδηγία, στο άρθρο 31 παράγραφος 1 και στο άρθρο 34 παράγραφος 2, περιλαμβάνει ήδη ορισμένες υποκείμενες παραδοχές περί συμμόρφωσης σε επίπεδο ομίλου. Πρόσθετες διευκρινίσεις θα μπορούσαν επίσης να εξετασθούν προκειμένου να αντιμετωπισθούν προβλήματα που προσδιορίζονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, ως ακολούθως:

- Στην έννοια του «ομίλου» γίνεται μνεία μόνο στο άρθρο 28 παράγραφος 3, το οποίο προβλέπει εξαιρέσεις από την απαγόρευση γνωστοποίησης του γεγονότος ότι έχει υποβληθεί αναφορά ύποπτων συναλλαγών ή ότι διενεργείται έρευνα σχετικά με ΝΕΠΔ/ΧΤ. Στο άρθρο 3 θα μπορούσε να περιληφθεί ορισμός του «ομίλου» που θα διευρύνει το πεδίο εφαρμογής·
- Εισαγωγή της δυνατότητας να επιτρέπονται ρητώς οι ροές πληροφοριών εντός ομίλων σχετικά με δυνητικά ύποπτες συναλλαγές προτού υποβληθεί σχετική αναφορά, με τήρηση των υποχρεώσεων περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·
- Δυνατότητα να επιτρέπονται οι ροές πληροφοριών προς τους ελεγκτές που βρίσκονται στην έδρα του ομίλου. Οι ανεξάρτητοι ελεγκτές δεν εμπίπτουν στον ορισμό του «ομίλου» και, ως εκ τούτου, δεν θα τύγχαναν της εξαίρεσης του άρθρου 28 παράγραφος 3.

2.10. Εποπτεία

Το άρθρο 37 της τρίτης ΟΠΝΕΠΔ επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να απαιτούν από τις αρμόδιες αρχές να παρακολουθούν και να λαμβάνουν μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων και ιδρυμάτων προς τις απαιτήσεις της οδηγίας.

¹⁹ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με θέμα «Συμμόρφωση των διασυνοριακών τραπεζικών ιδρυμάτων προς την οδηγία ΝΕΠΔ σε ομαδικό επίπεδο», SEC (2009) 939 της 30ής Ιουνίου 2009. http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/compli_cbb_en.pdf.

Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής²⁰, παρόλο που αφορά την εποπτεία της ΝΕΠΔ και την υποβολή αναφορών από τα ιδρύματα πληρωμών, έχει ευρύτερες επιπτώσεις όσον αφορά ζητήματα χώρας καταγωγής/υποδοχής σε άλλους τομείς. Το έγγραφο της Επιτροπής αποσαφηνίζει τους τρόπους με τους οποίους θα πρέπει να τηρούνται οι κανόνες περί ΚΝΕΠΔ της χώρας υποδοχής όσον αφορά τα ακόλουθα:

- την κατανομή των εποπτικών αρμοδιοτήτων μεταξύ των αρχών της χώρας καταγωγής και των αρχών της χώρας υποδοχής·
- τις προληπτικές και εκτελεστικές εξουσίες των αρχών της χώρας υποδοχής·
- τη δυνατότητα των αρχών της χώρας υποδοχής να επιβάλλουν, εφόσον τηρούν την αρχή της αναλογικότητας, την υποχρέωση ύπαρξης ενός υπέρ-αντιπροσώπου/κεντρικού σημείου επαφής για χρηματοπιστωτικούς πράκτορες ή να διαθέτουν στο έδαφός τους υπάλληλο υπεύθυνο για τον έλεγχο της συμμόρφωσης.

Η υποεπιτροπή ΚΝΕΠΔ επεξεργάζεται ένα πρωτόκολλο το οποίο θα εφαρμόζει στην πράξη τις διευκρινίσεις της Επιτροπής.

Θα μπορούσε να εξετασθεί η συμπερίληψη περισσότερων διευκρινίσεων στη νέα οδηγία, καθώς και η αποσαφήνιση της σχέσης, αφενός, των διατάξεων περί διαβατηρίου που περιλαμβάνονται στις οδηγίες περί υπηρεσιών πληρωμών και περί ηλεκτρονικού χρήματος και, αφετέρου, της συμμόρφωσης με τους κανόνες ΚΝΕΠΔ της χώρας υποδοχής. Θα μπορούσαν να αποσαφηνιστούν οι τρόποι με τους οποίους εφαρμόζονται οι εποπτικές εξουσίες ΚΝΕΠΔ σε διασυννοριακές υποθέσεις, π.χ., προβλέποντας ότι η αρχή της χώρας υποδοχής θα πρέπει να είναι σε θέση να επιβάλλει κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένης της παύσης δραστηριότητας όταν δεν εφαρμόζονται ικανοποιητικά οι διαδικασίες ΔΕΠ, ή μέσω διατάξεων οι οποίες δίνουν έμφαση στη συνεργασία, την ανταλλαγή πληροφοριών και τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων. Τέλος, θα μπορούσε επίσης να εξετασθεί η συμπερίληψη στη νέα οδηγία διατάξεων για τη συνεργασία μεταξύ αρχών.

2.11. Αυτορρυθμιζόμενοι φορείς

Το άρθρο 37 παράγραφος 5 της τρίτης ΟΠΝΕΠΔ επιτρέπει σε αυτορρυθμιζόμενους φορείς ορισμένων τομέων (ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές, φορολογικούς συμβούλους, συμβολαιογράφους και άλλους επαγγελματίες νομικούς) να παρακολουθούν και να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις περί ΚΝΕΠΔ, ενώ το άρθρο 23 επιτρέπει να ορίζεται ο προσήκων αυτορρυθμιζόμενος φορέας ως αρχή για τη διαβίβαση των αναφορών ύποπτων συναλλαγών στη Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών.

Τα πρότυπα της FATF αναγνωρίζουν τον ρόλο των αυτορρυθμιζόμενων φορέων, εφόσον αυτοί είναι σε θέση να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση των μελών τους προς τις υποχρεώσεις ΚΝΕΠΔ/ΧΤ που υπέχουν. Τα πρότυπα περιλαμβάνουν τη δυνατότητα να καταρτίζουν αυτοί οι φορείς επίσης κατευθυντήριες γραμμές και να ενημερώνουν σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των εθνικών μέτρων, ιδίως όσον αφορά τις αναφορές ύποπτων συναλλαγών. Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων της Επιτροπής, ορισμένα κράτη μέλη αμφισβήτησαν κατά πόσον είναι σκόπιμο να συνεχιστεί η ανάθεση τέτοιων καθηκόντων σε αυτορρυθμιζόμενους φορείς.

²⁰

Βλέπε υποσημείωση 15.

Θα μπορούσε επίσης να εξετασθεί εάν θα πρέπει να εξακολουθήσει να ανατίθεται σε αυτορρυθμιζόμενους φορείς η εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τα πρότυπα ΚΝΕΠΑ ή εάν ο ρόλος τους θα πρέπει να οριστεί περαιτέρω, π.χ., αναθέτοντας σε αυτούς ρητώς την παροχή καθοδήγησης σχετικά με τη συμμόρφωση και υποβολή εκθέσεων για την ΚΝΕΠΑ, σύμφωνα με τα πρότυπα της FATF. Προτάθηκε επίσης, στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων της Επιτροπής, να εξετασθεί ενδεχομένως η δυνατότητα διεύρυνσης των διατάξεων της οδηγίας ώστε να επιτρέπεται σε επαγγελματικούς φορείς του κτηματομεσιτικού τομέα να αναλαμβάνουν επίσης αρμοδιότητες παρακολούθησης της ΚΝΕΠΑ και εξασφάλισης της συμμόρφωσης, εφόσον πληρούν τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 37 παράγραφος 2 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ.

2.12. Ισοδυναμία τρίτης χώρας

Η τρίτη ΟΠΝΕΠΑ επιτρέπει την εφαρμογή περισσότερο ευέλικτων μέτρων ΔΕΠ στην περίπτωση χρηματοπιστωτικών οργανισμών εγκατεστημένων σε κράτη μέλη της ΕΕ / του ΕΟΧ. Αυτά τα περισσότερο ευέλικτα μέτρα επεκτείνονται στους οργανισμούς οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες και επιβάλλουν απαιτήσεις ΚΝΕΠΑ που θεωρούνται «ισοδύναμες» με αυτές που προβλέπει η οδηγία. Το άρθρο 11 παράγραφος 4 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να ενημερώνονται αμοιβαία και να ενημερώνουν την Επιτροπή για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμούν ότι τρίτη χώρα πληροί τα πρότυπα της ΕΕ περί ΚΝΕΠΑ/ΧΤ. Για να συντονίζουν την προσέγγισή τους όσον αφορά την ισοδυναμία, στα κράτη μέλη συμφώνησαν σχετικά με έναν τακτικά επικαιροποιούμενο κατάλογο «ισοδύναμων τρίτων χωρών» σύμφωνα με την Κοινή Αντίληψη για τις διαδικασίες και τα κριτήρια για την αναγνώριση της ισοδυναμίας τρίτων χωρών²¹.

Η τρίτη ΟΠΝΕΠΑ δεν αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την κατάρτιση δεσμευτικού «θετικού» καταλόγου ισοδύναμων τρίτων χωρών. Η αξιολόγηση της ισοδυναμίας τρίτης χώρας παραμένει αρμοδιότητα των κρατών μελών. Η Επιτροπή διαδραματίζει υποβοηθητικό ρόλο στη διαδικασία αυτή και, εφόσον διατηρηθεί αυτό το σύστημα, δεσμεύεται να εξασφαλίσει μια αξιόπιστη και διαφανή διαδικασία για την κατάρτιση του καταλόγου τρίτων χωρών. Δεδομένης της μετάβασης προς μια προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν αμφιβολίες για το κατά πόσον είναι ακόμα σκόπιμο να διατηρηθεί στη νέα οδηγία η έννοια της ισοδυναμίας.

Θα μπορούσε να εξετασθεί η δυνατότητα να εξακριβωθεί:

- εάν χρειάζεται ένα καθεστώς ισοδυναμίας στη νέα οδηγία, δεδομένης της διαρκώς σαφέστερης μετάβασης προς μια προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο,
- εάν παραμένει αναγκαία η διαδικασία κατάρτισης «καταλόγων» ισοδυναμίας και, σε αυτή την περίπτωση, εάν μπορούν να ανατεθούν καθήκοντα σε επίπεδο ΕΕ (π.χ. να προβλέπεται κανονιστική προσέγγιση στην οδηγία, διατήρηση της υφιστάμενης διακυβερνητικής προσέγγισης, ανάθεση καθηκόντων στην υποεπιτροπή ΚΝΕΠΑ στον τομέα αυτόν κ.λπ.),
- εάν παραμένει σκόπιμο να διατηρηθεί στην οδηγία (επί του παρόντος άρθρο 40 παράγραφος 4) διάταξη περί «μαύρης λίστας», δεδομένου ότι δεν έγινε ποτέ χρήση αυτής της διάταξης,

²¹

http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/3rd-country-common-understanding_en.pdf

- εάν θα ήταν αναγκαία μια συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ για τον συντονισμό μέτρων ως απόκριση στη διαδικασία κατάρτισης καταλόγου της FATF.

2.13. Διοικητικές κυρώσεις για μη συμμόρφωση με την οδηγία

Το άρθρο 39 παράγραφος 2 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ υποχρεώνει τα κράτη μέλη να επιβάλλουν τα κατάλληλα διοικητικά μέτρα ή κυρώσεις κατά χρηματοπιστωτικών οργανισμών για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της οδηγίας. Τα μέτρα και οι κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά.

Η μελέτη Deloitte καταλήγει στο συμπέρασμα ότι όλα τα κράτη μέλη έθεσαν σε εφαρμογή εθνικό καθεστώς κυρώσεων για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις της οδηγίας και ότι οι κυρώσεις αυτές εφαρμόζονται στην πράξη. Ωστόσο, η μελέτη παρατηρεί επίσης ότι «η ποικιλία στα εθνικά καθεστώτα κυρώσεων είναι τόσο μεγάλη ώστε δεν είναι δυνατή η σύγκριση των κυρώσεων σε όλα τα κράτη μέλη».

Θα μπορούσε να εξετασθεί η δυνατότητα εφαρμογής μιας προσέγγισης όμοιας με αυτή που καθορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ενίσχυση των καθεστώτων επιβολής κυρώσεων στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών»²², η οποία θα περιλάμβανε μεγαλύτερη εναρμόνιση του καθεστώτος κυρώσεων προτείνοντας ένα σύνολο ελάχιστων κοινών κανόνων που θα εφαρμόζονται σε βασικές πτυχές του καθεστώτος κυρώσεων.

2.14. Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ΔΠΧ)

Οι περισσότεροι ιδιωτικοί φορείς πιστεύουν ότι είναι ανάγκη να εξασφαλισθεί καλύτερη αλληλεπίδραση μεταξύ της ΚΝΕΠΑ και των υποχρεώσεων περί δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε μελέτη²³ που εκπονήθηκε το 2008 από την Πλατφόρμα ΜΧΠ, έγινε προσπάθεια να εντοπισθούν ενδεχόμενα σημεία σύγκλισης, καθώς και τομείς στους οποίους ενδέχεται να χρειαστεί να ξεπεραστούν αποκλίσεις μεταξύ των αντίστοιχων νομοθεσιών. Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009²⁴ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αλληλεπίδραση των κανόνων για την ΚΝΕΠΑ με τους εθνικούς κανόνες περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φαινόταν ως ένας από τους κύριους παράγοντες που επηρέασαν τις πολιτικές ΚΝΕΠΑ των τραπεζών σε επίπεδο ομίλων και εμποδίζαν την αποτελεσματική διαβίβαση πληροφοριών εντός ομίλων.

Τον Ιούνιο του 2011, η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εξέδωσε τη «γνώμη 14/2011»²⁵. Η γνώμη πραγματεύεται την αλληλεπίδραση μεταξύ της ΚΝΕΠΑ και των διατάξεων περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε ένα πεδίο πολύ ευρύτερο από την απλή διαβίβαση πληροφοριών και καλεί να εξετασθούν λεπτομερέστερα ζητήματα των ΔΠΧ στη νομοθεσία περί ΚΝΕΠΑ/ΧΤ ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία των δεδομένων. Η γνώμη καλεί ιδίως να θεσπισθούν μηχανισμοί ανταλλαγής δεδομένων, να πραγματοποιηθούν αξιολογήσεις του μοντέλου της συνολικής διαχείρισης κινδύνου από την άποψη του

²² Ενίσχυση των καθεστώτων επιβολής κυρώσεων στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, COM (2010) 716 τελικό της 8ης Δεκεμβρίου 2010.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0716:FIN:EL:PDF>

²³ Έκθεση για την εμπιστευτικότητα και την προστασία των δεδομένων στη δραστηριότητα των ΜΧΠ, http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm#fiu-report-money

²⁴ Βλέπε υποσημείωση 20.

²⁵ Γνώμη 14/2011 σχετικά με θέματα προστασίας δεδομένων που συνδέονται με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, 01008/2011/EL, WP 186 της 13ης Ιουνίου 2011, http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2011/wp186_en.pdf

ιδιωτικού απορρήτου και να διοριστούν υπεύθυνοι προστασίας δεδομένων από διάφορους φορείς ή οντότητες που συμμετέχουν στην ΚΝΕΠΔ/ΧΤ και ευνοούν την κατάρτιση της διαχείρισης κινδύνου σε τοπικό επίπεδο. Συνιστά επίσης να προβλεφθούν στη νομοθεσία ΚΝΕΠΔ/ΧΤ σαφείς και ακριβείς περίοδοι για τη διατήρηση των δεδομένων. Ορισμένα στοιχεία της εν λόγω γνώμης αντανakλώνται στις πρόσφατα δημοσιευθείσες προτάσεις για την επικαιροποίηση της νομοθεσίας της ΕΕ περί προστασίας δεδομένων²⁶.

Θα μπορούσε επίσης να εξετασθεί η συμπερίληψη στην αναθεωρημένη οδηγία σαφών και ισόρροπων κανόνων σχετικά με τον χειρισμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματική συμμόρφωση με τους κανόνες ΚΝΕΠΔ/ΧΤ με παράλληλο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο των προαναφερόμενων εξελίξεων στον τομέα της προστασίας δεδομένων, ενδέχεται να χρειαστούν λεπτομερέστερες διατάξεις προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, οι αρχές της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ώστε να δημιουργηθεί μια νομική βάση τόσο για την επεξεργασία αυτή όσο και για τον αναλογικό περιορισμό των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων όταν αυτό απαιτείται για την επίτευξη των στόχων της ΟΠΝΕΠΔ, εφόσον υπάρχουν κατάλληλα μέτρα ασφαλείας και συνέπεια προς το κεκτημένο της προστασίας δεδομένων. Πέραν τούτου, θα μπορούσε να εξετασθεί η προώθηση της περαιτέρω αλληλεπίδρασης μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών ΚΝΕΠΔ και των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων ώστε να επιτευχθεί η ισόρροπη εφαρμογή των κανόνων.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΕΙ Η ΟΔΗΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΝΟΜΙΚΟΥΣ

Το άρθρο 42 της τρίτης ΟΠΝΕΠΔ απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση περί της εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης ειδικής εξέτασης της αντιμετώπισης των δικηγόρων και άλλων ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών.

Η οδηγία προβλέπει ότι οι συμβολαιογράφοι και άλλοι ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί εμπίπτουν εν γένει στο πεδίο της, υπό την επιφύλαξη εξαίρεσης που μπορεί να εφαρμόσουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την υποχρέωση υποβολής αναφορών για ύποπτες συναλλαγές δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 2, όσον αφορά «τις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν στο πλαίσιο ή σχετικά με δίκη». Επιπλέον, το άρθρο 23 παράγραφος 1 επιτρέπει να ορίζεται «προσήκων αυτορρυθμιζόμενος φορέας του οικείου επαγγελματικού κλάδου» ως αρχή που πρέπει να ενημερώνεται σε πρώτο στάδιο αντί για τη ΜΧΠ. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οριζόμενος αυτορρυθμιζόμενος φορέας διαβιβάζει «αμέσως αυτούσιες» τις πληροφορίες στη ΜΧΠ.

3.1. Επαγγελματικό απόρρητο

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή, όλα τα κράτη μέλη επέλεξαν να περιλάβουν την εξαίρεση του άρθρου 23 παράγραφος 2 της οδηγίας στην εθνική τους νομοθεσία, χωρίς όμως να προσδιορίζουν λεπτομερώς πότε η υποχρέωση υποβολής αναφοράς υπερισχύει του επαγγελματικού απορρήτου σε σχέση με στοιχεία πελατών. Η

²⁶

Βλ. τις προτάσεις της Επιτροπής για την προστασία των δεδομένων (COM(2012) 11 τελικό) και (COM(2012) 10 τελικό). http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125_en.htm.

κατάσταση αυτή εμπνέει κάποια ανησυχία τους επαγγελματίες νομικούς, οι οποίοι εκφράζουν τακτικά τη δυσaréσκειά τους διότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλει η οδηγία αντιβαίνουν, όπως υποστηρίζουν, τόσο την υποχρέωση των δικηγόρων να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο όσο και το θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και σε δέουσα υπεράσπιση.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει αποφανθεί επ' αυτού του ζητήματος²⁷. Παρόλο που η απόφασή του αφορούσε την οδηγία 91/308/ΕΟΚ, τα κύρια πορίσματα του Δικαστηρίου εξακολουθούν να ισχύουν για την τρίτη ΟΠΝΕΠΑ. Βάσει της απόφασης αυτής, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι υποχρεώσεις περί ΚΝΕΠΑ που επιβάλλονται στους επαγγελματίες νομικούς δεν συνιστούν παραβίαση του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, το οποίο κατοχυρώνεται από το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και από το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ.

Πράγματι, οι υποχρεώσεις της οδηγίας ισχύουν για τους επαγγελματίες νομικούς μόνο στον βαθμό που αυτοί συμβουλεύουν πελάτες για την προετοιμασία ή πραγματοποίηση ορισμένων συναλλαγών, κατά βάση χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων (άρθρο 2 παράγραφος 1 εδάφιο 3 στοιχείο β)) ή όταν συμμετέχουν είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων. Κατά γενικό κανόνα, οι δραστηριότητες αυτές, ως εκ της φύσεώς τους, δεν συνδέονται με ένδικη διαδικασία και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος για δίκαιη δίκη.

Αφετέρου δε, εφόσον η αρωγή την οποία επαγγελματίας νομικός παρέσχε στον πελάτη στο πλαίσιο συναλλαγής επί ακινήτου ζητήθηκε είτε για την υπεράσπιση ή την εκπροσώπησή του σε ένδικη διαδικασία είτε υπό τη μορφή συμβουλής για τον ενδεχόμενο τρόπο κινήσεως ή αποφυγής ένδικης διαδικασίας, απαλλάσσεται, δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο και του άρθρου 23 παράγραφος 2 της οδηγίας, των υποχρεώσεων που επιβάλλει το άρθρο 9 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο και των υποχρεώσεων ενημέρωσης και συνεργασίας που επιβάλλει το άρθρο 23 παράγραφος 1 της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ. Κατά τον τρόπο αυτόν, διασφαλίζεται το δικαίωμα του πελάτη σε δίκαιη δίκη.

Όσον αφορά την εφαρμογή της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη θα πρέπει να προστατεύεται σε όλες τις σχετικές καταστάσεις μέσω επαρκώς λεπτομερών και σαφών εθνικών κανόνων, χάρη στους οποίους οι επαγγελματίες νομικοί θα είναι σε θέση να διακρίνουν μεταξύ των καταστάσεων στις οποίες ισχύει η υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών και εκείνων στις οποίες δεν ισχύει.

Κατά την προετοιμασία της αναθεώρησης της οδηγίας, η Επιτροπή, αφού λάβει υπόψη τη διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς, θα εξετάσει το ζήτημα αυτό στο πλαίσιο της εκτίμησης των επιπτώσεων, ιδίως όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική²⁸.

3.2. Αναφορές ύποπτων συναλλαγών

Η μελέτη Deloitte διαπίστωσε ότι τα επίπεδα αναφορών ύποπτων συναλλαγών από ορισμένα επαγγέλματα τα οποία δεν ανήκουν στον χρηματοπιστωτικό τομέα (ιδίως από δικηγόρους) είναι χαμηλά σε σχέση με τις αναφορές των χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Το ζήτημα της

²⁷ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο C305/05, *Ordre des barreaux francophones et germanophone et al. κατά Συμβουλίου Υπουργών*, σκέψη 33, απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 2007.

²⁸ Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (COM 2010, 573 τελικό).

ελλιπούς υποβολής αναφορών σε ορισμένους τομείς εξακολουθεί να γεννά ανησυχίες, και θα πρέπει να εξετασθούν τρόποι για τη βελτίωση των σχετικών επιπέδων, όπως αναφέρεται στο τμήμα 2.7 ανωτέρω.

3.3. Ορισμός της συναλλαγής

Το άρθρο 2 παράγραφος 1 εδάφιο 3 στοιχείο β) ορίζει ότι η οδηγία εφαρμόζεται σε «συμβολαιογράφους και άλλους ανεξάρτητους επαγγελματίες νομικούς, όταν συμμετέχουν είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων είτε βοηθώντας στον σχεδιασμό ή στην υλοποίηση συναλλαγών για τους πελάτες τους» σχετικά με ορισμένες απαριθμούμενες δραστηριότητες (αγορά και πώληση ακινήτων, διαχείριση χρημάτων πελατών κ.λπ.). Οι εκπρόσωποι των δικηγόρων έχουν εκφράσει αμφιβολίες για το ποιες «συναλλαγές» καλύπτονται, και θα μπορούσε να εξετασθεί ενδεχόμενη αποσαφήνιση στο σημείο αυτό.

3.4. Μέτρα ΔΕΠ

Οι εκπρόσωποι των δικηγόρων ζήτησαν να μπορεί να επιτρέπεται η τήρηση των απαιτήσεων ΔΕΠ εντός ευλόγου χρονικού πλαισίου και όχι πάντοτε κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης όπως απαιτείται στο άρθρο 7. Τα πρότυπα της FATF²⁹ απαιτούν η εξακρίβωση και ο έλεγχος της ταυτότητας να διενεργούνται κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης, παρόλο που οι χώρες δύναται να επιτρέπουν να πραγματοποιείται η εξακρίβωση της ταυτότητας το ταχύτερο δυνατόν εκ των υστέρων, εάν οι κίνδυνοι ΝΕΠΔ και ΧΤ τυγχάνουν αποτελεσματικής διαχείρισης και εάν αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Παρόμοια διάταξη περιλαμβάνει το άρθρο 9 της τρίτης ΟΠΝΕΠΔ, και το ζήτημα αυτό επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του κράτους μέλους.

Προτάθηκε επίσης να απαλειφθεί η απαίτηση να διατίθενται «κατόπιν αιτήσεως» πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα του πραγματικού δικαιούχου στην περίπτωση των ομαδοποιημένων λογαριασμών που κατέχουν συμβολαιογράφοι και άλλοι ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί (άρθρο 11 παράγραφος 2 στοιχείο β)). Ωστόσο, στα νέα πρότυπα της FATF έχει απαλειφθεί η αναφορά σε ομαδοποιημένους λογαριασμούς ως παραδείγματα σεναρίων χαμηλού κινδύνου. Θα πρέπει να εξετασθεί ο τρόπος με τον οποίο η αντιμετώπιση των ομαδοποιημένων λογαριασμών θα αντανakλάται στη νέα οδηγία ΕΕ.

* * *

Τα προαναφερόμενα πορίσματα φαίνεται να δείχνουν ότι ενδέχεται να μην υπάρχει ανάγκη να επανεξεταστεί σε βάθος η αντιμετώπιση των δικηγόρων στη νέα οδηγία. Εντούτοις, θα ήταν ίσως σκόπιμο να εξετασθεί περαιτέρω η ελλιπής υποβολή αναφορών για ύποπτες συναλλαγές.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα διάφορα ζητήματα που τέθηκαν από την αναθεώρηση της τρίτης ΟΠΝΕΠΔ από την Επιτροπή, από τις αναθεωρήσεις των συστάσεων της FATF, καθώς και από τις διατάξεις της οδηγίας οι οποίες απαιτούν από την Επιτροπή να υποβάλλει έκθεση

²⁹ Σύσταση 11 (πρώην 10).

στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Εν γένει, το υφιστάμενο πλαίσιο φαίνεται να λειτουργεί σχετικά καλά, και δεν εντοπίστηκαν θεμελιώδεις αδυναμίες οι οποίες θα καθιστούσαν αναγκαίες ευρείες τροποποιήσεις της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ. Οι διαβουλεύσεις έδειξαν ότι ούτε οι ενδιαφερόμενοι φορείς του ιδιωτικού τομέα ούτε τα κράτη μέλη θα υποστήριζαν μια ουσιαστική αναθεώρηση της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ. Περισσότερο επίμαχο είναι το ερώτημα εάν το μελλοντικό πλαίσιο της ΕΕ θα πρέπει να αποτελεί ελάχιστη εναρμόνιση, η οποία θα παρέχει διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη, ή μέγιστη εναρμόνιση, η οποία δεν θα αφήνει στα κράτη μέλη περιθώρια να επιβάλλουν περισσότερο αυστηρά πρότυπα. Σημαντική πρόκληση για το μέλλον θα είναι να εστιαστούν οι προσπάθειες στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κανόνων. Πρόκειται για ένα πεδίο εργασιών το οποίο αναπτύσσει επί του παρόντος η FATF.

Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν παρατηρήσεις έως τις **13 Ιουνίου 2012** σχετικά με τα ζητήματα που τέθηκαν και τις ενδεχόμενες συνέπειες, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών για τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως κατοχυρώνονται από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ³⁰, που θα έχουν τυχόν τροποποιήσεις της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ. Καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στην ακόλουθη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: MARKT-AML@ec.europa.eu

Οι παρατηρήσεις θα ληφθούν υπόψη στις νομοθετικές προτάσεις που θα υποβληθούν αργότερα εφέτος για την αναθεώρηση της οδηγίας. Οι παρατηρήσεις που θα ληφθούν θα δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής, εκτός εάν ζητηθεί ρητώς να τηρηθεί ο εμπιστευτικός χαρακτήρας, ενώ η Επιτροπή θα δημοσιεύσει περίληψη των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης.

* * *

Παράρτημα: Διασυνοριακές μεταφορές χρηματικών ποσών

Παρόλο που η ρύθμιση των διασυνοριακών μεταφορών χρηματικών ποσών δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ, αποτελεί ωστόσο σημαντικό στοιχείο των προτύπων της FATF. Η ΕΕ εφάρμοσε πλήρως τα υφιστάμενα πρότυπα της FATF μέσω χωριστού κανονισμού³¹ και, βάσει των υποχρεώσεων που υπέχει δυνάμει της ρήτρας αναθεώρησης του άρθρου 19 του κανονισμού, καταρτίζεται επί του παρόντος μελέτη σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού. Τα πορίσματα της μελέτης αυτής θα ληφθούν υπόψη στην πρόταση που πρόκειται να υποβληθεί για την εφαρμογή των πρόσφατων τροποποιήσεων των συστάσεων της FATF. Τα νέα πρότυπα της FATF προβλέπουν συγκεκριμένα την απαίτηση να περιλαμβάνονται στις μεταφορές χρηματικών ποσών πληροφορίες σχετικά με τον δικαιούχο, καθώς και τη ρητή υποχρέωση να λαμβάνονται μέτρα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων με βάση αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών.

Συγκεκριμένα, η μελέτη θα συγκεντρώσει πληροφορίες για το πώς λειτουργεί στα κράτη μέλη ο κανονισμός για τις μεταφορές χρηματικών ποσών (1781/2006), καθώς και για τυχόν προβλήματα που προέκυψαν, και θα υποβάλει συστάσεις για ενδεχόμενες βελτιώσεις.

³⁰ Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (COM 2010, 573 τελικό).

³¹ Κανονισμός 1781/2006, της 15ης Νοεμβρίου 2006, για τις πληροφορίες σχετικά με τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών.

Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει τον συντονισμό της θέσπισης των νέων κανόνων της ΕΕ για τις μεταφορές χρηματικών ποσών με την αναθεώρηση της τρίτης ΟΠΝΕΠΑ.